

**BIOLOGIYANI O'QITISHDA 7-8 SINFLARDA
RIVOJLATIRUVCHI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH
METODIKASI**

SAMADOVA NIGORA ISOMIDDIN QIZI

*Bekobod shaxar "Bekobod school Academy" xususiy maktabi Biologiya
o'qituvchisi*

ANNOTATSIYA. Ushbu maqola biologiyani o'qitishda rivojlantiruvchi texnologiyalardan foydalanish metodikasini tahlil qiladi. Biologiya fani o'quvchilarga hayot va uning qonuniyatlarini o'rganishga yordam beradi, shuning uchun o'qitish jarayonida zamonaviy pedagogik yondashuvlar muhim ahamiyatga ega. Rivojlantiruvchi texnologiyalar, shu jumladan, muammoli o'qitish, loyihalash metodlari, interaktiv darslar va amaliy tajribalar, o'quvchilarning ijodkorligini, tanqidiy fikrlashini va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan.

Maqolada rivojlantiruvchi texnologiyalarni amaliyotda qo'llashning afzalliklari, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish va bilimlarni mustahkamlash imkoniyatlari hamda o'qituvchilarga dars rejasini tuzishda yordam beradigan tavsiyalar keltirilgan. O'qituvchilar uchun bu metodlarni qo'llash orqali o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish imkoniyati yaratiladi. Maqola biologiyani o'qitishda innovatsion yondashuvlarni joriy etish zarurligini ta'kidlaydi va zamonaviy ta'lim tizimida rivojlantiruvchi texnologiyalarni qo'llashning ahamiyatini ko'rsatadi.

KALIT SO'ZLAR: Rivojlantiruvchi texnologiyalar, biologik muammolar, hayot, biologiya.

АННОТАЦИЯ: В данной статье анализируется методика использования развивающих технологий в преподавании биологии. Биология помогает учащимся узнать о жизни и ее законах, поэтому в процессе обучения важны современные педагогические подходы. Технологии развития, включая

проблемное обучение, методы проектирования, интерактивные уроки и практический опыт, направлены на развитие творческих способностей учащихся, критического мышления и навыков решения проблем.

В статье представлены преимущества использования развивающих технологий на практике, возможности повышения мотивации учащихся и закрепления знаний, а также рекомендации, которые помогут педагогам в составлении плана урока. Используя эти методы для учителей, создается возможность сделать учебный процесс более эффективным и интересным. В статье подчеркивается необходимость внедрения инновационных подходов в преподавании биологии и показывается важность использования развивающих технологий в современной системе образования.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: *Развивающиеся технологии, биологические проблемы, жизнь, биология.*

ANNOTATION: *This article analyzes the methodology of using developmental technologies in teaching biology. Biology helps students learn about life and its laws, so modern pedagogical approaches are important in the teaching process. Developmental technologies, including problem-based learning, design methods, interactive lessons, and hands-on experiences, aim to develop students' creativity, critical thinking, and problem-solving skills.*

The article presents the advantages of using developmental technologies in practice, the possibilities of increasing students' motivation and strengthening knowledge, and recommendations that will help teachers in creating a lesson plan. By using these methods for teachers, an opportunity is created to make the educational process more effective and interesting. The article emphasizes the need to introduce innovative approaches to teaching biology and shows the importance of using developmental technologies in the modern education system.

KEY WORDS: *Developing technologies, biological problems, life, biology.*

Biologiya – bu hayot va uning turli jihatlari, shu jumladan, organizmlar, ularning tuzilishi, funksiyalari, rivojlanishi va muhit bilan o'zaro aloqalari haqida fan. Biologiyani o'qitish jarayoni o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishda

muhim ahamiyatga ega. Rivojlantiruvchi texnologiyalar, o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Ushbu maqolada biologiyani o'qitishda rivojlantiruvchi texnologiyalardan qanday foydalanish mumkinligi haqida batafsil ma'lumot beriladi.

Rivojlantiruvchi texnologiyalar – bu o'quvchilarning ijodkorligini, tanqidiy fikrlashini va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan pedagogik usullar va vositalardir. Ular quyidagi asosiy xususiyatlarga ega:

- Interaktivlik: O'quvchilar faol ishtirok etishadi, o'z fikrlarini bildirishadi va bir-birlari bilan muloqot qilishadi.

- Muammoli yondashuv: O'quvchilar real hayotdagi muammolarni hal qilish orqali bilim olishadi.

- Ijodkorlik: O'quvchilar yangi g'oyalar yaratishga va mavjud bilimlarni qo'llashga undaladi.

Biologiyani o'qitishda rivojlantiruvchi texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarga quyidagi imkoniyatlarni taqdim etadi:

- Faol O'qitish: O'quvchilar darsda faol ishtirok etishadi, bu esa ularning motivatsiyasini oshiradi.

- Tajriba Olish: O'quvchilar biologik jarayonlarni amaliy tajribalar orqali o'rganishadi, bu esa bilimlarni mustahkamlashga yordam beradi.

- Tanqidiy Fikrlash: O'quvchilar o'z fikrlarini tahlil qilish va baholash ko'nikmalarini rivojlantiradilar.

Biologiyani o'qitishda foydalanish mumkin bo'lgan rivojlantiruvchi texnologiyalar quyidagilar:

Muammoli o'qitish metodikasi o'quvchilarga muammolarni hal qilishga qaratilgan. O'qituvchi o'quvchilarga biologik muammolarni taqdim etadi va ularni hal qilish uchun guruhlariga bo'ladi. Bu jarayonda o'quvchilar bir-birlari bilan fikr almashadilar va yechimlar ishlab chiqadilar. Loyihalash metodlari o'quvchilarga o'z bilimlarini amalda qo'llash imkonini beradi. O'quvchilar biologik mavzular bo'yicha loyiha ishlab chiqadilar, tadqiqotlar o'tkazadilar va natijalarni taqdim etadilar. Bu jarayonda ijodkorlik va tanqidiy fikrlash ko'nikmalari rivojlanadi.

Интерактив darslar zamonaviy texnologiyalarni, masalan, smart taxtalar va kompyuter dasturlarini qo'llashni o'z ichiga oladi. O'quvchilar biologik jarayonlarni simulyatsiya qiladigan dasturlar yordamida o'rganishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning qiziqishini oshiradi.

Biologiyani o'qitishda tajribalar o'tkazish juda muhimdir. O'quvchilar laboratoriya sharoitida tajribalar o'tkazib, biologik jarayonlarni bevosita kuzatishlari mumkin. Bu amaliy tajribalar bilimlarni mustahkamlashga yordam beradi.

O'quvchilarga taqdim etiladigan muammolar hayotiy va qiziqarli bo'lishi kerak. Bu muammolar o'quvchilarning qiziqishini oshiradi va ularni faol ishtirok etishga undaydi. O'quvchilarni kichik guruhlariga bo'lish orqali ular o'rtasida muloqotni rag'batlantirish mumkin. Har bir guruh o'z yechimini ishlab chiqishi va taqdim etishi kerak.

Dars oxirida o'quvchilar o'z yechimlarini taqdim etadilar va bir-birlarining fikrlarini tahlil qiladilar. Bu jarayon tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Rivojlantiruvchi texnologiyalarni biologiyani o'qitishda qo'llashning bir qancha afzalliklari mavjud:

- O'quvchilarning Motivatsiyasi: Interaktiv va amaliy darslar o'quvchilarning qiziqishini oshiradi.
- Bilimlarni Mustahkamlash: Amaliy tajribalar va muammoli yondashuv orqali o'quvchilar o'z bilimlarini mustahkamlashadi.
- Ijodkorlik va Tanqidiy Fikrlash: O'quvchilar yangi g'oyalar yaratishga va o'z fikrlarini baholashga o'rganadilar.

Biologiyani o'qitishda rivojlantiruvchi texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Bu metodlar o'quvchilarning ijodkorligini, tanqidiy fikrlashini va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi. O'qituvchilar rivojlantiruvchi texnologiyalarni o'z darslarida qo'llash orqali o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. N.M.Abdurahmonova. Biologiya fanini o'qitishda innovatsion ta'limning afzalliklari va uning imkoniyatlari. 1-3 betlar. <https://kopilkaurokov.ru>
2. N.Reyimbayeva. Biologiya fanini o'qitishda yangi pedagogik texnologiyalarning amaliy ahamiyati. <https://megaline.uz>
3. D.R.Iminova Biologiya darslarida o'yinli ta'lim texnologiyalaridan foydalanish. 19-20 betlar.
4. <https://www.conferences.uz>